

Evidensbaseret rådgivning - hvordan kombineres videnskab og praktisk erfaring?

Houe, Hans; Sandøe, Peter

Publication date:
2013

Document version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):

Houe, H., & Sandøe, P. (2013). *Evidensbaseret rådgivning - hvordan kombineres videnskab og praktisk erfaring?*. Abstract fra Koen, besætningen og kvægdyrlægen - fra staldtips til kompetent rådgivning, Vingsted, Danmark.

Koen, besætningen og kvægdyrlægen - fra staldtips til kompetent rådgivning

**Onsdag den 11. september 2013,
VINGSTED hotel & konferencecenter**

ABSTRACTs

**Konference arrangeret af DDD - Sektion vedrørende Kvæg og Danske Kvægfagdyrlægers
Forening i samarbejde med Landbrug & Fødevarer, Kvæg, KU SUND, AU og
DTU/Veterinærinstituttet**

Indhold

Ingen smarte genveje til sundhed	5
Smerter hos køer	6
Køers adfærd/bevægelsesmønstre vs. staldsystemer og management	8
Rolig og sikker håndtering af kvæg	10
Velfærdsindeks for køer – Welfare Quality® i praksis	12
Anvendelse af adfærdsforskning ved indlæring af kælvningsafdelingen og i forbindelse med håndtering omkring kælvningstidspunktet	14
Staldindretning med fokus på kælvningsafdeling og ny lovgivning	17
Kan vi overskue status og udvikling i moderne kvægbedrifter?	
Skal vi bruge data, analyser eller noget helt andet?	19
Brug af multifaktorielle analyser – Reproanalyse	20
Bring de kliniske registreringer i spil – et samarbejdsprojekt mellem Dyr læger & Ko og Aarhus Universitet	22
Sæt økonomi på din sundhedsrådgivning	24
Specifikke antistoffer i råmælk	25
Sterilisation af køer	26
Vægtdata på malkekøer – vægttab og sundhed i laktationen	27
Sundhed og velfærd i komposteringsstalden	28
Evidensbaseret rådgivning – hvordan kombineres videnskab og praktisk erfaring?	30

Evidensbaseret rådgivning – hvordan kombineres videnskab og praktisk erfaring?

Hans Houe

*Professor, DVM, PhD, DVSc. Member European College of Veterinary Public Health (ECVPH). Dipl. of European College of Bovine Health Management (ECBHM), Institut for Produktionsdyr og Heste, KU SUND
E-mail: houe@sund.ku.dk*

Peter Sandøe

Institut for Produktionsdyr og Heste, KU SUND

I debatten har det været fremført, at rådgivere ofte ikke i tilstrækkelig grad baserer sig på evidens, f.eks. når de i deres rådgivning accepterer nye teorier som forklaringsmodeller. Omvendt er det også klart, at mange rådgivere ser en fare for, at praktisk erfaring negligeres eller underkendes på bekostning af verdensfjern videnskab. På baggrund af denne latente uenighed vil vi her søge at give en introduktion til evidensbegrebet, samt at belyse hvordan videnskabelig evidens kan og bør spille sammen med praktisk erfaring.

Vi vil tage udgangspunkt i den klassiske definition på evidensbaseret medicin og forsøge at udbygge denne til brug for en veterinær rådgivningsmæssig sammenhæng, således at den udover behandling på individniveau også omfatter diagnostik, prognostisering og forebyggelse samt tiltag rettet mod grupper af dyr.

En vigtig pointe er for os, at videnskabelig evidens ikke kan stå alene. I den evidensbaserede rådgivning skal den individuelle ekspertise eller erfaring bruges til at knytte forbindelsen mellem den konkrete sag og de begreber, som gør det muligt at skabe sammenhæng med forskningsresultater. Dermed kan man sige, at videnskab og anvendelse af praktisk erfaring begge er nødvendige forudsætninger for en vellykket rådgivning.

Hertil kommer, at der i rådgivningsprocessen også skal tages højde for klientens behov og forventninger i forhold til, hvad ekstra evidens koster. At kunne tilpasse behovet for evidens i forhold til klientens behov og forventninger er en central opgave, som i sin natur rækker ud over det naturvidenskabelige gebet.

Evidens er noget, der kan være mere eller mindre af; og evidensen kan have en højere eller lavere kvalitet. Dette kommer bl.a. til udtryk i rangdelingen af forskellige undersøgelsestyper i den såkaldte evidenspyramide. Denne vil vi præsentere og diskutere, hvorfor nogle undersøgelsestyper generelt anses for at besidde en højere grad af evidens end andre.

Ved gennemgang af nogle veterinære hovedområder (specifikt smitsomme sygdomme, multifaktorielle produktionssygdomme og vurdering af dyrevelfærd) illustreres, hvordan der ved forskellige problemstillinger nødvendigvis må gøres brug af forskellige undersøgelsesmetoder i evidenspyramiden, ligesom det illustreres, at forskellige områder tillader forskellige grader generaliserbarhed.

Til slut argumenteres der for, at man altid inden for de givne økonomiske rammer skal søge at inddrage den bedst mulige evidens, herunder også inddrage dennes generaliserbarhed. Samtidig skal begrænsningerne i evidensen erkendes og kommunikeres til opdragsgiveren, således at der er maksimalt transparens i rådgivningsprocessen.